رێكەوتن لەسەر فرۆشتنی خاك و خوێن باجەكەی قورسە ... جەزا ئەحمەد فارس

ئەوەی كە لە كەركوك و ناوچە جێناكۆكەكان روویدا بریتی بوو لە فرۆشتنی خاك و خوێنی پێشمەرگەلە سەر بنەمای رێكەوتنێك لەنێوان هێزە كوردییەكان و سوپای عێراقی بەئاگاداری (هێزەكانی هاوپەیمانی دژی داعش).
لەم رێكەوتنەوە دەگەینە ئەو راستییەی كە دەسەڵاتی كوردی لە پێناو مانەوەی خۆی وبنەماڵەكانیان نەك تەنها ناوچە جێناكۆكەكان بەڵكو ئامادەشن (هەولێرو سلێمانی)ش بفرۆشن ئەگەر پێویست بكات.
بۆیە لەسەر خەڵكی هەرێمی كوردستان و ناوچە جێناكۆكەكان ئەركێكی نەتەوەی و ئەخلاقییە كە چیتر متمانە بەم سەركردەو دەسەڵاتدارانە نەكات كە مامەڵە بە خوێنی منداڵەكانیان و خاكەكەیانەوە دەكەن.

لە2014 ەوە خوێنی پێشمەرگە دەكرێتە قوربانی بیرەنەوتەكان

ئەوشكستە گەورە ی كەسوپای عێراقی لە ساڵی 2014 توشی بوو لە سەر دەستی داعش، شانسی ئەوەی بە سەركردایەتی كوردا كە كۆنترۆڵی ناوچەجێناكۆكەكان بكات بە بەكارهێنانی هێزی پێشمەرگە .
بەهەزاران پێشمەرگە لە 2014 ەوە كرانە قوربانی كۆنترۆڵكردنی ئەو بیرەنەوتانەی كە سەركردایەتی كورد ساڵانێك بوو چاویان تێبریبوو.
بەخوێنی هەزران پێشمەرگە ئەو شوێنانەی كە دەكەوتنە سنوری ناوچە جێناكۆكەكان توانرا لە چەكدارانی داعش پاكبكرێتەوەو لەو كاتەدا سەركردایەتی كورد ئەو سەركەوتنانەی پێشمەرگەی بەكارهێنا بۆ بەدەستهێنانی پشتگیری و هاوكاری نێودەوڵەتی .
لە راستیدا خوێنی ئەو هەزاران پێشمەرگە لە شەری داعش لە پێناو ناوچە جێناكۆكەكان نەرێژرا بەڵكو ئەوان كرانە قوربانی بۆ بەدەستهێنانی بیرەنەوتەكان، پاشان نەوتەكەشی خرانە خزمەتی دووپارتی سیاسیەوە كە لە خەمی مانەوەی دوو بنەماڵەدان لە دەسەڵاتدا .

كێ رێكەوتنی لەگەڵ بەغداد كرد بۆ رادەستكردنەوەی ناوچە جێناكۆكەكان

لەراستیدا ئەم رێكەوتنەی كەكراوە رەهەندێكی مێژووی هەیە ئەویش

بیرتیە لەو بەڵێنەی کە سەرکردایەتی هەردوو پارتی دەسەڵات کە لەساڵی 2014 ەوە بە سەرکردە سەربازییەکانی عێراقیان دابوو کە ئەوان ئامادەن لەهەر کاتێکدا بێت ناوچە جێناکۆکەکان رادەستی سوپای عێراقی بکەنەوە دوای کۆتای هاتنی داعش.
یەکێتی و پارتی ئەو راستییەیان باش دەزانی کە لەدوای کۆنترۆڵکردنەوەی حەویجەوە حەشدی شەعبی و سوپای عێراقی هەوڵی کۆنترۆڵکردنەوەی کەرکوك و تەواوی ناچە جێناکۆکەکان دەدەن بەڵام هیچ هەنگاوێکی پراکتیکیان نەنا بۆ رێگرتن لەمەو لەگەڵیاندا رێکەوتن .
لەم قۆناغەدا کە یەکێتی لەدۆخێکی خراپدایە بە دڵنیاییەوە بە هەڵکردنی گڵۆپی سەوز لەلایەن پارتییەوە رێکەوتووە بۆ رادەستکردنەوەی ناوچە جێناکۆکەکان ئەوەی راستی ئەمەش دەسەلمێنێت، بریتییە لەوەی کە ئەوە تەنها هێزەکانی یەکێتی نەبوو کە بەبێ شەر شوێنەکانیان چوڵکرد بەڵکو پارتیش لە پاڵ یەکێتی بەکەمترین زیان شوینەکانیان رادەستی حەشدی شەعبی وسوپای عێراقی کرد.

بۆچی پێشمەرگە دیسانەوە کرایەوە بە قوربانی لەکاتێکدا رێکەوتن هەبوو ؟

هەردوو پارتی دەسەڵاتدار مێژوویەکیان هەیە لە بەقوربانی دانی پێشمەرگە ئەوان لە 2003 پێشمەرگەیان بەکارهێنا بۆ رزگار کردنی کەرکوك دواتر لە پێناو پارە و دەسەڵات ئامادە بوون بڕۆنەوە دەرەوەی شاری کەرکەوك .
لە 2014 ش هەزاران پێشمەرگەیان کردە قوربانی لە پێناو کۆنترۆلکردنی بیرە نەوتەکانی کەرکوك و ناوچە جێناکۆکەکان بەڵام بەزووی ئەمەیان بیر چوویەوەو لە 2017 بۆحەشدی شەعبی و سوپای عێراقیان چۆڵکرد.
لەپاڵ ئەوەی کە رێکەووتون هەبوو بەمەبەستی هاتنە ناوەوەی حەشدی شەعبی و سوپای عێراقی بۆناوچە جێناکۆکەکان بەڵام بەسەدان کوری فەقیر و هەژارانیان دا بە شەهید کردن لە پێناو ئەوەی رای گشتی هەرێمی کوردستانی و ناوچە جێناکۆکەکانی پێ چەواشە بکەن و بڵێن کە ئێمە بەر گریمان کرد بە ڵام ئێمە روو بەرووی هێزێکی نابەرامبەر بووینەوە بۆیە شکستمان هێنا.

گەرانەوەی هەیمەنەی ناوەند بۆ ناوچە جێناکۆکەکان

حکومەتی ناوەندی توانی جارێکی تر هەیمەنە بکاتەوە بەسەر ئەو ناوچانەی کە بەهۆی هاتنی داعشەوە ساڵانێکە بیرە نەوتەکانی

لەدەستداوە.
سەرکردایەتی کورد گرەویان لەسەر کەوتنی ناوەند دەکرد لە (2014) کاتێك عێراق رووبەرووی هێرشی داعش بوویەوە، بۆیە زۆر بە بێبەرنامە ئەم پارێزگایەیان بەرێوەدەبرد، هەمیشە لەشەردا بوون لەگەڵ یەکتری لە پێناو بەرژەوەندی تایبەتی پارتەکەیان و دابەشکردنی نەوتی کەرکوك.
دەسەڵاتی کوردی لە کەرکوك نەیتوانی بوو لەماوەی رابردوودا نمونەیەکی جوان پێشکەش بکات لە پیادەکردنی دەسەڵات بۆیە هەموومان لە شاشەی تەلەفزیۆنەکانمانەوە بینیمان کە عەرەبەکان و تورکمانەکانی ناوکەرکوك وەك ئەوەی لە دیکتاتۆریەت رزگاریان بوو بۆت ئاهەنگیان دەگیرا کاتێك هێزە کوردییەکان کەرکوکیان بەجێهێشت.

یەکێتی و پارتی باجی ئەم رێکەوتنەدەدەن

ئەم رێکەوتنەی یەکێتی و پارتی باجەکەی زۆر بە قورسی دەشکێتەوە بەسەریاندا لەبەر ئەوە ئەم دووهێزە بەرەو ئەوە هەنگاو دەنێن کە متمانەیان نەمێنێت لە ناو خەڵکی هەرێمی کوردستاندا و وە لەناوچە جێناکۆکەکاکان نفوزیان لە دابەزیندایە.
لەکۆتایدا دەگەینە ئەو راستییەی کە خوێنی ئەو هەزاران پێشمەرگەیەی کە لە شەری داعش لە پێناو ناوچە جێناکۆکەکان نەرێژرا بەڵکو ئەوان کرانە قوربانی بۆ بەدەستهێنانی بیرەنەوتەکان، نەوتەکەشی خرانە خزمەتی دووپارتی سیاسیەوە کە لە خەمی مانەوەی بنەماڵەدان.

ئۆپۆزسیۆنی شارستانی، بەرپاکردنی کۆمەڵگەیەکی زیندوو … ئاسۆ جەبار

“جیهانبینی، فشار، هەڵوەشاندنەوە” …

زیاد لە 7 ساڵ لەمەوبەر لەوتارێکدا باسم لە ئۆپۆزسیۆنی شارستانی کرد..ئێستا کاتی دروستکردنی بزوتنەوەیەکی شارستانی گەورەیە دژی

نادپەروەری، گەندەڵی، خیانەتی گەورە، تاڵانی، مافیاگەری، بەدەنگی، سەرشۆڕی، دادگاییکردنی بەرپرس و سەرکردە دز و گەندەڵە و پیاوکوژەکان و خیانەتکارەکان، دروستکردنی فشاری شارستانی بە راپێچکردنی نادادپەروەری بە ناو زبڵخانە..
ئۆپۆزسیۆنبوون مانای ئەوە نیە بزوتنەوەیەک دروستبکەیت و قسەی زل بکەیت و کۆمەڵێک لاکەوتەو خانەنشینی حیزبی گرد بکەیتەوە لەسەر مێزێک و بەیاننامە دەربکەیت، ئۆپۆزسیۆن واتە ئەکادیمیبوون و فشاری کرداری و شارستانی. وەک چۆن ئۆپۆزسیۆن مانای ئەوە نیە تەلەفیزیۆنەکانت پڕبکەیت لەدەنگەدەنگ و شەقامەکان خاڵیبکەیتەوە لە ناڕەزایی، ئاوەهاش پڕۆژەی شارستانی فشاری ئۆپۆزسیۆنی حەقیقی بەرپاکردنی روانین و دنیابینییەکی ئەکادیمی و هاوچەرخە لە دیدگاو هەڵوێست و هەنگاوی گەورە. ئەوانەی پێنوایە ئۆپۆزسیۆنبوون واتە هەڵبژاردنی بێدەنگی و سەلامەتی یان بەیاننامەو تەشریفات، تەکنەدانی بارودۆخەکەو رێزگرتن لە پاشاگەردانی و رازیبوون بەو قەدەری هەموانی تێکەوتووە زۆر کاڵفامن، بەئەندازە فاشیلن لەڕووی ئەکادیمی و شارستانی و هاوچەرخبوونەوە.

ئۆپۆزسیۆنی شارستانی سەرباری ئەوەی هەوڵێکی شارستانی هاوچەرخ و مۆدێرنە بۆ بەرپاکردنی ناوەندێکی رەخنەئامێزو فشارهێن، پێکڕا پڕۆژەگەلێکی رۆشنبیری و مەعریفی و شارستانییە بۆ خولقاندنی دنیابینییەکی پراکتیکی و روانینگەلێکی پەیوەندیامێز بە بەرهەمهێنانی بەرپرسیارێتی شارستانی و گەڕانەوەی ئیعتیبار بە پڕۆژەی رژد و مرۆیی و هاوچەرخ، بە جیاکردنەوەی مەعریفە لەجەهل، روناکبیری لەتاریکبیری، کۆنخوازی لەنوێخوازی و جیاکردنەوەی گەندەڵی لە دەستپاکی، بەدڕەوشتی لە مرۆڤدۆستی، ژیاندۆستی لە مەرگدۆستی، جیاکردنەوەی نادادپەروەری لە لەدادپەروەری.

رەنگە ئۆپۆزسیۆنی سیاسی بتوانێت ئەو ململانێ سیاسی و دەسەڵاتگەراییە بگەیەنێتە ئاستێکی پێشکەوتوی دبلۆماسی و گۆڕان و وەچەرخانی زیندوو دروستبکات، بەڵام ئۆپۆزسیۆنی شارستانی و فەرهەنگی دەبێتە خولقێنەری دنیابینییەکی جیاوازو دروستکاری روانینگەلێکی هەمەڕەنگ و پەیوەندیامێز و رەخنەئامێزو بەرپاکردنی فەزایەکی بەرپرسیارامێزو توێژینەوەو لێپێچینەوەی مەعریفی و رۆشنبیری لەئاستێکی شارستانی مۆدێرن و هاوچەرخدا.
کۆمەڵگە بەرپرسیارە بەرامبەر درێژبوونەوەی تەمەنی دیکتاتۆرەکان، هاوڵاتی بەرپرسیارە بەرامبەر تێکشکانی ناعەدالەتی و بەرپاکردنی هێزێکی شارستانی دژی نائینسانیەت و گەندەڵی و راوڕوت و

مافیاگەری، وەکچۆن بەرپرسیارە بەرامبەر لەپرسینەوە لەبەرپرس و دەرەبەگە حیزبی و هارونە ڕەشیدەکانی دەسەڵات، هاوکات بەرپرسیارە بەرامبەر خولقاندنی هێزێکی شارستانی و ڕۆشنبیری و کولتوری لەپێناو ژیانێکی شایستەو گەڕانەوەی بەها ئەخلاقی و ئینسانییەکان بە نێو ئەو ڕووبەرە کۆمەڵایەتی و ڕۆشنبیرییەی کە ئەوڕۆکە سەرلەبەری بەها ئینسانییەکان لەژێر پێی ستەمکاری و نادادپەروەریی کۆمەڵایەتی و زەبروزەنگی ئابوری و سیاسی و سایکۆلۆژی و کۆمەڵایەتیدا کاڵبوونەتەوە.

کۆمەڵگە بەرپرسیارە بەرامبەر گەورەکردنی ڕووبەرەکانی ئازادی و بچوکردنەوەی ڕووبەرەکانی حیزب و ستەمکاری و ناعەدالەتی و نائینسانیەت.
دەرەنجام کۆمەڵگە بەرپرسیارێکی ڕاستەقینە و زیندووە بەرامبەر گۆڕانکاریی سیاسی و کولتوری و کۆمەڵایەتی و ئابوری، ئەو نائینسانیەتەی کە دەسەڵاتە دیکتاتۆرو ستەمکارەکان تاسەرئێسقان بەرگری لێدەکەن، کۆمەڵگە دەتوانێت لەیەک چرکەی شارستانی و ئیسانپەروەریدا تێکیبشکێنێت، بەڵام ئەم پڕۆسەیە بەئەندازە وەستاوە لەسەر ئەو بەرپرسیارێتییە شارستانی و ئەخلاقی و کولتورییەی کە هەڵگری کایەیەکی مەعریفی زیندووە بە پراکتیزەکردنی ئینساندۆستی لەڕووبەرێکی زیندووی شارستانیدا.
جیهانبینی نوێ هێزێکە بە هەڵوەشاندنەوەی دنیای داخراو و ڕوانینی داخراو، هاوکات کۆنخوازیش هێزێکی نەریتپارێزە بە داخستنی ڕوانین و داگیرکردنی جیاوازییەکان، جیهانبینی مۆدێرن هێزێکە بە گۆڕان و بەرپاکردنی جیاوازی و خولقاندنی فەزایەکی کراوە، بەڵام کۆنخوازی هێزێکە بە بەرپاکردنی دوبارەبونەوەو ڕەنگڕێژکردنی نەریت و نائەخلاقیاتی مۆنوپۆلیزەکردن. ئەم شێوازە لەجیهانبینی دیاردەیەکی نوێ و تەوژمێکی کاریگەرترە، بە بەرهەمهێنانی هزرێکی دیکە و خەیاڵدانێکی دیکە، مرۆڤێک بەرهەمدەهێنێت کە دەکەوێتە دەرەوەی حیکایەتە بچوکەکان و دەرەوەی ئەو دنیا داخراوەی کە دنیابینییەکان و ڕوانینەکان بچوکدەکەنەوە، واتە هزرێکی ڕەخنەئامێزی پاش حیکایەتە گەورەکانە.

جیهانبینی نوێ وەک هێزێکی ڕۆشنبیری و شارستانی و کولتوریی و کۆمەڵایەتی، جەستەیەک نییە بکوژرێت و بەدەستڕێژی مەرگ خامۆشی بکەن، هیچ هێزێکی میلیشیایی و هەمەجی ناتوانێن و خەیاڵ و خەونی زیندووی گۆڕانکاریی و ڕوانین و دنیابینییە نوێکان خەڵتانی خوێن بکەن، دەتوانن بەندیخانەکانیان پڕ بکەن لەجەستە و ڕۆحی زیندوو،

بەڵام ناتوانن خەیاڵ و خەونی ئینسانەکان بەند بکەن، دەتوانن بە ناشیرنترین و قێزەوەنترین کردەی نائەخلاقی ئەشکەنجەی خەڵک بدەن، بەڵام ناتوانن ئیرادەی روانین و جیهانبینی ئینسانەکان لەناو بەرن، دەتوانن شەقامەکان پڕ بکەن لەچەکدارو پیاوکوژو چەک و تفاقی مەرگ، بەڵام ناتوانن شەقامەکان خاڵیبکەنەوە لەجیاوازی و ناڕەزایی و رەخنەو دنیابینی نوێ، دەتوانن نیشتیمان پڕ بکەن لەسەدان دەزگای پاراستن و ئیستیخباراتی و حیزبی، بەڵام ناتوانن تا قیامەت ئینسان بکوژن و وەک جەلادی زیندوو تا ئەبەد بمێننەوە.
ئەوە جیهانبینی و روانین و فیکری نوێیە کۆتایی بە دەسەڵاتە هەمەجی و ئینسانکوژو جەلادەکان دەنێت، هەرگیز میلیشیاکان و دیکتاتۆرەکان نەیانتوانیوە کۆتایی بە نیشتیمان و کۆمەڵگە بهێنن.

فشار

بەرلەدروستکردنی فشار پێویستمان بە دروستکردنی ستراکچەرێکی زیندووی کۆمەڵایەتی و فەرهەنگی و شارستانی زیندوو هەیە لەڕووی دامەزراوەیی و عەقڵیەت و دنیابینییەوە، بەر لەبەرپاکردنی هێزێکی سیاسی یان کۆڕشەسازییەکی شارستانی پێوستمان بە عەقڵییەتییەکی حەکیمانەی هاوچەرخە، پێستمان بە سەکردن و تێکشکاندنی عەقڵیەتی حیزب و خێڵ و بنەماڵەگەرایی و مەزهەبگەرایی و ئاینگەراییە بەسەر کایە شارستانی و فەرهەنگی و جومگە و کۆڵەکە زیندووەکانی کۆمەڵگە، رزگارکردنی ئابورییە لەژێر دەسەڵاتی حیزب و هەیمەنەی خێڵ و بنماڵە نەخۆش و بەڵتەگی و هەلفوتەکاندا، فشار لەیەکەم هەنگاوی گەڕانخوازی و هاوچەرخوازییەوە دەستپێدەکات، درێیەکی گەورەیە دامەزراندنی دەمەزراوەگەلێکی مۆدێرن و هاوچەرخ بەبە هەڵوەشاندنەوەی و هەڵتەکاندنی سیستمی کۆن و پاوانخوازی و ستەمی شارستانی و ئەخلاقی و ئابوریی. لەناو ستەمێکی ئاوەها وەحشیگەریی و ترسناکدا لەڕووی ئابوری و حیزبی و خێلەکییدا دەستبردن بە سازکردنی هەر دامەزراوەیەکی مۆدێرن و زیندوو و شارستانی دەستبردنە بە شکستێکی گەورە و دووبارەکردنەوە و درێژەدانە بە هەمەجییەت و ستەم و هەژموونی تاڵانکردنی کۆمەڵگە لەڕووی رۆحی و ئەخلاقی و شارستانییەوە.
فشار لە قوتابخنەیەکەوە لە زانکۆیەکەوە، لە ئەکادیمیستەکانەوە لە لەدامەزراوە ئابوری و سیاسی و شارستانییەکانەوە دەستپێدەکات، فشار بەبە سازکردنی فەزایەکی شارستانی زیندووی بەهێز درێیەکی گەورەیە...
ئۆپۆزسیۆنی شارستانی واتە بەرگریکردن و جەنگ دژی تێکدانی ئاسایشی

کۆمەڵایەتی، نادادپەروەریی، خراپبەکارهێنانی دەسەڵات، شکستی گەورە، خیانەتی گەورە، ئاشبەتاڵی نەتەوەیی و شەڕ دژی شکاندنی شکۆی خەڵک و نەتەوەو نیشتیمان و شارستانیبوون….

گەمە قورسەکە نزیك بۆتەوە …. 5 …. سەردار جاف

(بەشی پێنجەم و کۆتایی/ ئێراق) …

ئێراق ئەو وڵاتەی هەموو دونیای تەماعکار چاوی تێبڕیوە، هەر لە بلۆکی خۆرئاوا و خورهەڵاتەوە تا بە ئاسیای دوور و ناوەڕاست دەگات، لە ناو بە بەهاری عارەبیش یەکەم وڵات بوو بەر پەلاماری هاوپەیمانان کەوت و سەرۆکە دیکتاتۆرەکەی بەکۆتا هات و دواتر ژیانیشی هەمان چارەنوسی پێبڕا و لە سێدارە درا، ئەم وڵاتە کەخۆی لە خۆیدا کۆکراوە و بە پێی نەخشە ڕێگای ڕێکەوتننامە نێودەوڵەتییەکانی سەد ساڵی بەری ئێستا دروستبوو نەخشەیەکی نوێشی بە ناوچەکە دا، ئێستا هەمان وڵات ئەو ڕێیە دەگێڕێتەوەو کێشمەکێش و ململانێیەکە لێرەوە پەرە دەسێنێ و هەر یەك لە ڕۆژئاوا و ڕۆژهەڵات هەوڵی سەپاندنی هەژموونی خۆیان بە سەر ناوچەکەدا دەدەن، چونکە ئەم وڵاتە کلیلی کۆنترۆڵ کردنی خۆرهەڵاتی ناوینە، هەروەك چۆن میسر هەمان ڕۆڵی هەیە و بە پەلە پرووزێ فریای کەوتن و دەسەڵاتی سیاسی ، سەربازی خۆیان بۆ گەڕاندەوە، بە هۆی لێکەوتەیی سنووری ئەم وڵاتە بە هەردوو وڵاتی تورکیا و ئێران و هەندی وڵاتی دیکەی هەستیار لە ناوچەکەدا وەك ئوردن و سعودیە، هاوکێشەکە تیایدا ئاڵۆزە و چەشتنی تەونی جاڵجاڵۆکەیە و یەکلایی کردنەوەی سانا نییە بۆیە کورد و سونە بوونیان هەبێت یان نا لەم وڵاتەدا هەر دەبێ هەڵبوەشێتەوە.

ئەگەر بە وردی دیقەتی ئێراق بدەین لە پاش 2003 وە لە ناوخۆ وەك وڵات بوونی نەماوە و میلیشیا و گروپی سیاسی هەر یەکە و بە مەیلی خۆی دەسەڵات دەباتە ڕێوە کەسیش بریار و فەرمانەکانی حکومەتەکەی بەلاوە نەپەسەندە و نە گرینگە و نەجێبەجێشی دەکات، کەچی وەك

فۆرمەلەیەکی یاسایی خودان قەوارەیەکە لە ئاستی نێو دەوڵەتی، وڵاتانی زلهێزیش هەموو ئاگاداری ئەم حاڵەتەن و چاوی خویان لی نوقاندووە زۆر زۆر بە نەرمی هەنگاوی بۆ دەنێن، کە سوپای ئەمریکا لە ئێراق دەرکرا، رێکخراوێکی وەك ((داعشیان)لە خەڵك و میللەت کرد بە زلهیزترین وڵاتی دونیا کە خۆی لە راستیشدا وا نەبوو جگە لە مەبەستی گەڕانەوەی ئەمریکا و هێزی دەیان وڵات بە ناوی مەشقی هێزە ئەمنی و سەربازییەکان، کە ئەمە خوی لە خۆیدا ئەو پێگە ستراتیژییەی ئێراق لە ناوچەکە بە دەردەخات و ناکرێ جێبهێڵدرێت و پشتگوێ بخرێت، هەندێ زلهێزان خەڵکی پێیان وایە هەنگاوی هەڵەی دژی ئەم یان ئەو پیادە کردووە، لە راستیدا مەبەست پەردە لادانە لە نیاز و مەبەستی وڵاتە هەرێمایەتییەکان، لەم سۆنگەیەوە ئێستایش هەمان ئاماژە هەن کە ئێراق یەکەم وڵات دەبێت لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاست هەڵدەوەشێتەوە و دوا بە دوای ئەویش وڵاتانی تر دێت ئیدی هەر لایەکی زلهێز بە پێی رێکەوتن پشکی خۆی دەبێت لە خاك و ئەو وڵاتانەی بۆ ئەو ساغ دەبێتەوە، بە پێچەوانەکەیشی سەر هەڵدانی ئەو ئیمپراتۆرییەتە ئیسلامییە کە ئێران رابەرایەتی دەکات و سنووریشی بەرەو دەریای سپی و دەریای مردوو و دەریای سوور و خوار یەمەن و بەرەو کوەیت دێتەوە، لەم حاڵەتەیشدا ئەو بیرۆکەیەی بیرمەند هنکتون سەر دەگرێت کە لە کۆتاییەکانی سەدەی رابردوو باسی لە شەری شارستانیەت کردووە، لێرەدا پرسیارێك زەق دەبێتەوە ئاخۆ روسیا قایلە بەوەی ئەو ئیمپراتۆریەتە ئیسلامیە بە سەرکردایەتی کۆماری ئیسلامی ئێران جێگرەوەی ئەو بێت لە رۆژهەڵاتدا؟ باشترین وەڵام بۆ ئەمەیش رۆژی 23 / 10 / 2017 وەزیری دەرەوەی روسیا وەڵامی وەزیری دەرەوەی ئێراقی دایەوە کە پشت لە کوردستان ناکات، و کونسوڵخانەیان داناخات و پەرەیش بە بواری ئابووری دەدات لە گەڵ هەرێم ، ئەمە لە خۆشەویستی چاوی کاڵی کورد و کوردستانیان نییە، بەڵکۆ هاوکێشەیەکی نێودەوڵەتییە و لە رێگای تورکیایشەوە روسیا دەتوانی گرەوی خۆی بباتەوە و ئەو دوای نەخشەکان پوچەڵ بکاتەوە، ئەوەی کەسێکی راگوزەری ئاساییش بیری لێبکاتەوە ئەوەیە گۆڕانکاری بەڕێوەیە و نزیك بۆتەوە، چونکە گەمە سەربازییەکان بەرەو لێوار دەچن کە ئەمەیش ناکرێ کۆتایی پێ بێت چونکە هێشتان حیساباتی سیاسی یەکلا نەبۆتەوە . کەواتە با هەموو لە چاوەنواڕی گۆڕانکاری ناوچەکەدا بین رەنگە ئەو گۆڕانکارییە بۆ سەد ساڵ درێژە بکێشێت یانیش زیاتر کە ئێمە نایبینین. رۆژگاری ئایندە شتێکمان پێ دەڵێ .

ئەمریکا پشتی لە کوردە بەڵام خۆری ئیرانیش لە ئاوابوونە!؟ ... ئاشتی ئیبراهیم ئەفەندی

عیراق، عیراقی تورکیا و ئیران نییە، ئەوەی هەنوکە باڵا دەستە لە عیراق تەنیا ئەمریکایە کە هێزی سەرەکی و بڕیاردەری یەکەمە لە چارەنووسی عیراق. ئەمریکا بە تورکیا و ئیران، خەونی ئەمریکییەکانی نەهێشتوە لە سەر خاکی عیراق و سووریا تا دەسەڵاتدارانی ئیران بە ئاشکرا لە میدیاکان ڕایبگەیەنن کە ئەوان مەبەستیان تەنیا سەپاندنی هەیمەنەی ئیران نییە لە عیراق، بەڵکو ئەوان چاویان لە دەرامەتی بیرەنەوتەکانی ئەو وڵاتیە بە تایبەتی دەرامەتی نەوتی باشووری کوردستان.

ئەمریکا، لە عیراق و ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا پلان و ستراتیژیەتی ئەمریکی هەیە، کە لە خزمەت سیاسەت و بەرژەوەندیی هیچ زلهێزێکی ناوچەیی وەک ئیران و تورکیا کار ناکات. بەو مەبەستە بە پێکانی مەرامە سیاسیی و سەربازیی و ئابوورییەکانی، ئەمریکا لە هەر وێستگەیەکی تایبەتییدا کۆمەڵێک کەسایەتی و پارت و حکومەتی ناوچەکە وەک ئامراز بەکاردەهێنێت بەڵام لە قۆناغێکی تر و وێستگەیەکی تردا هەڵبژاردەکانی بۆ کردن بە ئامراز گەڕانیان بەسەردادەت وە ئەگەر هەنوکە ئەمریکا بە هەندێ مەرامی تایبەتی نزیکبوونەوەی هەبێت لەگەل سەرانی تورکیا و ئیران ئەوا لە هەمان کاتتدا لەسەر سەدان بابەتی چارەنووسازی تر دژ بە هەر دووکیانە بە تایبەتی لە سەر دەرامەتی نەوتی عیراق و سووریا و سەپاندنی هەیمەنەی سیاسیی و سەربازیی و ئابووریی تر لە ناوچەکە.

ئەمریکا خوازیار نییە هیچ زلهێزێکی ناوچەیی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بە قەبەیی و زەبەلاحی بمێنێتەوە بە تایبەتی “تورکیا و ئیران” وە هەوڵبدەن پەلوپۆ بهاوێژن و دەسەڵاتەکانیان فرەوانتر بکەن لەوەی کە ئیستا هەیە کە لە ئەنجامدا ئەوەندە بەهێز بن” ئیمپراتۆریەتی عوسمانی و فارسی” دووبارە بەبنەتەوە و بتوانن لە ناوچەکە جگە لە سوپای فەرمیی ئیمپراتوریەتەکەیان، ببن بە سەرەکی

سەددان گروپی تیرۆرستی تر و بەرژەوەندییەکانی ئەمریکا بخەنە مەترسی و ئەمریکا دەرەقەتیان نەیەت. لە رۆژی پێنجشەممەی رابردوو لە چاوپێکەوتنێکدا لە موئەسەسەی بەرەنگاری کردن لە دیموکراتیەت، مایک بومبیو بەڕێوەبەری “سی، ئای، ئەی” ئەمریکی ڕاگەیاند ” ئیران کاردانەوەی ڕاستەوخۆی هەیە لەسەر کۆمەڵێک گروپی وەک حزبوڵای لبنانی، هوتسی یەمنی و میلیشیای شیعی وە ئەمڕۆ کاردانەوەی ڕاستەوخۆیان هەیە لە باکووری عیراق” وە مایک ئاماژە بەوە دەکات کە دەبێت ” وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا دەبێت کۆسپ و تەگەرە بخەنە پێش ئیران و رێگری بکەن لەوەی کە لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا موغامەرات بکات”.
لە دەر ئەنجامدا دەردەکەوێت ئەمریکا وای دەبینێت کە چەندێک ئەو دوو وڵاتە بچووک ببنەوە ئەوا زیاتر لە بەرژەوەندیی وڵاتەکەی ئەوانە.

بە دەستتێکەڵاو کردنی ئیران لەگەڵ چەند سەرکردەییەکی خۆفڕۆشی کورد لە عیراق مانای ئەوە نییە ئیران دەتوانێت بەرەنگاری هێز و بەرژەوەندییکانی ئەمریکا بێت لە ناوچەکە. ئەمریکا و دنیا زانیارییان هەیە دەربارەی ئەوەی کە ئەو چەند سەرکردە خۆفڕۆشە تا سەر ئێسقان لە گەندەڵی گلاون و متمانەی گەلەکەیان مسۆگەر نەکردۆوە و نوێنەرایەتی میللەتی کورد ناکەن لە باشوور، هەروها لە سروشتی میللەتی کورد گەیشتون کە ئەو سەرکردە خۆفڕۆشانە ناتوانن لە نیو میللەتی کورددا گروپی وەک حزبوڵا، حەشدی شەعبی و هویەتس بۆ ئیران دروست بکەن بەهۆی ئەوەی خواز و داواکاری میللەتی کورد خواز و ئامانجی نیشتمانیی و نەتەوەیین نەوک ئاینیی و مەزهەبی.

پلانی ئیدارەی ئەمریکا دوو خاڵی سەرەکی هەیە کە بۆتە جیگە نیگەرانی ئەمریکا کە هەنوکە لە سەروبەندی کۆتای جەنگی داعش دا کە فۆکەیسی خۆی خستۆتە سەری بۆ پلەی یەکەم کێشەی “کۆریای باکوور” و ئیران بە تایبەتی “ڕێککەوتنی ئەتۆمی نێوان ئەمریکا و ئیران”. کە ئیدارەی ترامپ لە یەکەم رۆژی کاربەدەستبوونیان نیگەرانی خۆیان ڕاگەیاند بەرامبەر بەو ڕێککەوتنە و دەسەڵاتدارانی ئیران ئەو ڕاستییە باش دەزانن.
تورکیا، ئەمرۆ ئەگەر لە رێگەی ماڵی بارزانی توانیبێتی هەندێک لە پلان و نەخشە گڵاوەکانی دژ بە نەتەوەیی کورد بخاتە بواری کار پێکردن وە لە هەوڵی بە کۆمەڵ بە کوشتنندانی نەتەوەیی کورد بێت و چەند تورکمانێکی نێو کوردستان بکا بە بیناغەی داکوتانی دەسەڵاتانەکانی و چەسپاندنی بۆ سەرخستنی بەرژەوەندییە سەربازیی و

ئابوورییەکانی و دژایەتی کردنی نەتەوەیی کورد و مافە ڕەواکانی وە هەوڵدان بۆ پانتاو کردنی سنووریی جوگرافیای تورکیا لە ئەگەری دارشتنەوەی سنووری جوگرافیایی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست لە لایەن زلهێزەکانی دنیا بە تایبەتی لەلایەن ئەمریکا و تەقەلاکانی لە ئێستاوە بۆ دەستکەوت و پشک لەو داڕشتن و دابەش کردنە، ئەوا بێگومان خەیالی خاوە! ئەگەر نەتەوەی کورد لە باشوور نەبێت بە خاوەنی نیشتمانی خۆی ئەوا بێگومان ئەو سەردەمەش بەسەرچووە کە تورکیا مرغی لەخۆشبکات و زلهێزەکانی دنیا ئەو هەلە بۆ تورکیا برەخسێنن و ببێت بە خاوەنی پارچەیەکی تری کوردستان!

ئیران، هەنوکە بە کڕینی خێزانی تاڵەبانی و دارودەستەکانیان، بردنی تاجەگولەنە بە سەر گەڵاڵەکەی “تاڵەبانی” ، هەڵڕشتنی ئیمکانات لەبەردەم خێزانی تاڵەبانی و چاوپۆشی کردن لە گەندەڵی و دزینی نەوتی کوردستان و بە تەنکەر ناردن و تێپەڕاندنی بە نێو خاکی وڵاتەکەیدا، بەڵێنندان بە “هیرۆ و کوڕەکان و زە ماڵە خێزورانی” کە لە دوای شەڕی دژ بە کورد لە بەرواری ١٦/١٠/٢٠١٧دا توانای ئەوەی هەیە باشوور بکات بە دوو هەرێم و ئەوان بە حاکمی ئەو پارچەیە بهێڵێتەوە. ئەوا ئەو بۆچوونە لە خۆهەڵخەڵەتاندن بەولاوە هیچی تر نییە هەموو ئاماژەکان دەریدەخەن کە خێری کۆماری ئیسلامیی ئیرانی لێ ئاوابوونە. قسەکەری فەرمیی ئاسایشی نەتەوەیی ئەمریکا لە چەند میدیایەکدا دەڵێت ” لە زیاتر گرژ بوونەوەی ناکۆکییەکانی ئەو دواییەدا براوە تەنیا هێزی توندڕەوی داعش و هێزی پاسەوانی کۆماری ئیسلامیی ئیرانە، کە هەموو لایەک پێویستە رێگری لەو ئەنجامە بکەین”. هەروها وەزیری دەرەوەی ئەمریکا رێکس تێلرسن لە میانی کۆنگریەکی هاوبەشدا لەگەڵ وەزیری دەرەوەی سعودییە رایگەیاند” ئەگەر عێراق لەژێر هەیمەنەی ئێران دەرنەچێت تووشی کێشەیەکی گەورە دەبێت”.

سەرچاوە:

https://www.cnbc.com/2017/10/22/us-pushes-saudi-arabia-iraq-on-united-front-to-counter-iran.html

https://www.cnbc.com/2017/10/19/us-can-make-it-harder-to-do-business-with-iran-cia-chief-mike-pompeo.html

http://dailycaller.com/2017/10/19/cia-director-confirms-iranian-revolutionary-guard-corps-commander-was-in-kirkuk/

https://www.voanews.com/a/fears-iran-is-could-be-big-winners-c

lashes-kirkuk/4074887.html

خۆشە ویستی من و تۆ ... مەولود ئیبراهیم حەسە ن

پێکدادان ..
هه ر چوار کە ناری وڵات بگرێتە وە
بیست و چوار سەعاتە
تۆپ ببارێ ..
شە ڕ سە ت هێندە م ماندوو بکات (*)
هێشتا ..
گۆشە یە ک دە دۆزمە وە
لە م وڵاتە ..
بیکە م بە جێ ژوان
چرکە یە ک لە ژیانم
دە ستدە کە وێ
من تۆم تێدا خۆشبووێ .

***

دە ڵێن :
چە کێک داهێنراوە
کون بە کون
بە دوای مر□ق دادە گە ڕێ
هه رکە سە و
خە ریکی پە یداکردنی
گوڵڵە نە بڕێکە ،
من ئاسودە م
کراسی خۆشە ویستی تۆم
لە بە ردایە .

***

دە لێن :
زاناکان ..
(جین) ی نە مرییان دۆزیوە تە وە
نە مریی بە چێ دە چێ
ئە گە ر ..
جینی خۆشە ویستی من و تۆی
لە گە ڵ دانە بێت .

***

دە لێن :
زاناکان..
بۆ ڕزگار کردنی مر□ق
شارێک لە سە ر مانگ
دروست دە کە ن
ئە م شارە چۆن ئاوە دان دە بێتە وە ؟
ئە گە ر..
ماڵی خۆشە ویستی
من و تۆی تێدانە بێت .

***

دە ڵێن :
ڕێککە وتوون
شە ڕێ سێیە می جیهان ڕاگرن
فڕۆکە کان بۆ هه میشە
دە نیشنە وە
تۆپە کان هه تا هه تاێێ
دە می خۆیان دە گرن
دیلە کان یە ک یە ک ئازاد دە کە ن
شە هیدە کان
بە ڕێزە وە دە نیژن
بە رە کانی شە ڕ
بە یە کجاری چۆڵ دە کە ن
من بە مانە هیچیان ڕازی نیم
ئە گە ر..
خۆشە ویستی من و تۆ
سە ربە ند نە بێ

لـە بـە ندە کانی ئە م ڕێککە وتنە .

***

بـە زاناکان بـڵێن :
واز لـە چوونە سە رمانگ
بهـێنن..
واز لـە گە ڕێنی بن دە ریاکان
بهـێنن..
واز لـە گە ڕان بـە دوای نهـێنی دا
بهـێنن..
ئە وە ی شایستە ی بـە دوا دا گە ڕانە
خۆشە ویستی من و تۆ یـە
ئە وە تە لـێرە یـە .

***

بـە بازرگانە گە ورە کان بـڵێن :
واز لـە هێنان و بردنی
کالا گرانبـە هاکان بهـێنن
کالایە کی دە گمە نم
دۆزیوە تە وە ..
وە رن ..
خۆشە ویستی من و ئە و
بـە دنیادا بـڵاو بکـە نە وە .
***
تیـۆری گە شە کردن
لا سە نگە ..
تیـۆری ڕێژە یی
لا سە نگە ..
تیـۆری ماسلـۆ
لا سە نگە ..
ئە وە ی ئە م تیـۆرانە
ڕاست دە کاتە وە
خۆشە ویستی من و تۆ یـە .

***

هه موو

زمانـە کانی قسـە کردن
لـە نـێو دە بـە م
هه موو..
ئـە لف و بـێ یـە کانی نووسین
ڕە شدە کە مـە وە
هه موو..
هـێماکانی دە ربـڕێن
قە دە غە دە کە م
تـە نیا ..
پـە رە بـە زمانی خـۆشـە ویستی
خـۆم و خـۆت دە دە م .

***

هه موو ..
قوتابخانـە ئایینیـە کان
دا دە خـە م
هه موو..
زانستگا زانستیـە کان
دا دە خـە م
لـە نوێوە ..
قوتاخانـە ی خـۆشـە ویستی
خـۆم و خـۆت دە کە مـە وە .

***

هه موو..
کتـێبـە پیرۆزە کان
بـە ندێکیان کە مـە
هه موو..
کتـێبـە میژوویـ□ کان
بـە ندێکیان کە مـە
ئـە ویش
بـە ندی خـۆشـە ویستی
من و تـۆیـە .

***

سنووری هه موو

وڵات و کێشوە رە کان
هه ڵدە وە شێنمە وە
هه موو..
ڕژێمە کان دە گۆڕم .
جیها نێکی یە کگرتووی
خۆشە ویستی خۆم و خۆت
دا دە مە زرێنم .

****

مە ولود ئیبراهیم حە سە ن

٢٢- ٢٣ /١٠/٢٠١٧
هه ولـێر